

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/13301,Demonstracja-13-II-1982-w-Poznaniu.html>
19.05.2024, 09:51

Demonstracja 13 II 1982 w Poznaniu

"Demonstracja 13 II 1982 w Poznaniu", jedna z największych poznańskich manifestacji w okresie stanu wojennego; wzywały do niej wcześniej rozrzucone w mieście ulotki, nawołujące do oddania hołdu ofiarom stanu wojennego przez złożenie kwiatów oraz zapalenie zniczy o godzinie 17.00 pod pomnikiem Poznańskiego Czerwca '56. O godz. 10.00 pomnik otoczyła milicja, wobec czego zaczęto składać kwiaty pod pobliskim pomnikiem Adama Mickiewicza; funkcjonariusze legitymowali i spisywali podchodzące tam osoby, ok. godz. 11.00 zatrzymano na kilka godz. dwóch studentów Wydz. Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, którzy chcieli zapalić znicze; ok. godz. 12.00 MO otoczyła również pomnik A. Mickiewicza, o godz. 12.30 cały plac; studenci zaczęli zatem zapalać znicze przed budynkiem Collegium Minus UAM; milicjanci nakazywali gasić je i zabierać kwiaty. W tym czasie w okolicach pl. A. Mickiewicza zgromadziło się już ok. 1000 osób, większość z nich składała kwiaty w pobliżu wieży Zamku (wówczas Pałacu Kultury). Po godz. 13.00 w rejon placu skierowano dodatkowo pluton pułku manewrowego, który rozpoczął dokonywanie „intensywnych legitymowań”; kolejny oddział ZOMO skierowano ok. godz. 14.00; godzinę później, gdy liczba zgromadzonych osób wynosiła od 1,5 do 3 tys., na parking przed Zamkiem oraz przed Collegium Minus podjechały milicyjne „budy”, punkt dowodzenia MO został umieszczony w wieży Zamku; o godz. 16.00 liczbę funkcjonariuszy w okolicach pomnika szacowano na 100-150, jednocześnie zwiększała się liczba poznaniaków przybywających na plac. Gdy funkcjonariusze ZOMO zaczęli wyciągać z tłumu pojedyncze osoby, a usiłujących złożyć kwiaty bić pałkami, ok. godz. 17.00, zebrani zaczęli gwizdać i skandować: „gestapo, gestapo”; ZOMO ruszyło na manifestantów, spychając ich w stronę budynku KW PZPR, jednak

zgrupowani szybko przesunęli się z powrotem w stronę placu; jeszcze przed godz. 17.00 kordony ZOMO zablokowały przejścia przez pl. Mickiewicza od strony Auli Uniwersyteckiej i od strony Zamku, w rejon placu skierowano dodatkowo cztery plutony z zadaniami „nasilenia legitymowania, oddziaływania perswazyjnego, a także zatrzymań”.

Manifestanci zaczęli śpiewać hymn państwowy i skandować: „Leszek, Leszek”, „Solidarność, Solidarność”, „Wolności i chleba”, „Precz z faszyzmem”. Ok. godz. 17.10 nastąpił

kolejny atak ZOMO, który spowodował ucieczkę zgromadzonych w stronę Ronda Kopernika (Kaponiery) i Akademii Ekonomicznej, funkcjonariusze bili uciekających na oślep, goniąc niektórych aż do wnętrza hotelu Merkury.

Demonstranci zebrani w Collegium Minus, śpiewający hymn i "Boże coś Polskę", zostali zaatakowani przez ZOMO nadchodzące od strony budynku NOT-u. Ok. 17.15 wstrzymano ruch samochodowy na ulicach dochodzących do placu i z radiowozu przez megafon zapowiedziano

przystąpienie do działań rozpraszających: „Prosimy rozejść się do domów. Nie gromadzić się! Nie zatrzymywać się!

Milicja przystąpi do akcji!”; gromadzący się ponownie na placu tłum odpowiedział gwizdami i skandowaniem

„Solidarność, Solidarność”. Atak ZOMO między godz. 17.25 a 17.35 spowodował ucieczkę demonstrantów w stronę Kaponiery, stojących z drugiej strony placu zepchnięto ul.

Stalingradzką (obecnie al. Niepodległości) w stronę budynku opery; na Rondzie Kopernika użyto gazów łzawiących, powodując ucieczkę ludzi w stronę Mostu Teatralnego, ul.

Pułaskiego i ul. Dąbrowskiego. Ok. godz. 18.00 przystąpiono do rozpraszania demonstrantów na tyłach Zamku, atakowani uciekli w stronę kościoła oo. Dominikanów. Ok. godz.

18.20-18.30 rejon wokół pl. A. Mickiewicza, Kaponiery i ul.

Stalingradzkiej opustoszały, atakowano manifestantów zgromadzonych w okolicach opery i ul. Wieniawskiego, ok.

godz. 18.45 ZOMO z użyciem gazów łzawiących zaatakowało od strony NOT-u i Mostu Teatralnego, demonstrujących spychano w stronę Collegium Maius i kościoła oo.

Dominikanów, gdzie na dziedzińcu ułożono krzyż z kwiatów i zapalonych zniczy. Do wieczora manifestacja została

spacyfikowana. Różne są szacunki co do liczby uczestników demonstracji: redakcja niezależnego pisma „BIS” oszacowała,

że przez cały dzień kwiaty złożyło ok. 20-40 tys. osób; w godz. 17.00-19.00 w pobliżu pomnika znajdowało się kilka tys, osób. Wg oficjalnych danych tego dnia zatrzymano 194 osoby, które zostały przewiezione do komend MO, gdzie skierowano ich sprawy do Kolegiów ds. Wykroczeń (przez cały dzień i noc orzekały dwa zespoły: przy ul. Matejki i ul. Słowackiego), ukarano m.in. 17 studentów UAM, 4 studentów Akademii Rolniczej, wszyscy zostali postawieni przed komisjami dyscyplinarnymi swoich uczelni. W pobliżu Mostu Teatralnego na ul. Roosvelta został pobity ze skutkiem śmiertelnym Wojciech Cieślewicz, z brutalnością ZOMO wiąże się też najprawdopodobniej śmierć pracownika HCP Jerzego Karwackiego. Trudno ustalić liczbę osób, które odniosły obrażenia - niektórzy zgłosili się do pogotowia ratunkowego i do dyżurującego szpitala przy ul. Lutyckiej, jednak w obawie przed represjami nie wszyscy to zrobili.

Agnieszka Łuczak

[Poznań, Region Wielkopolska](#)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

[Zgłoś błąd](#)